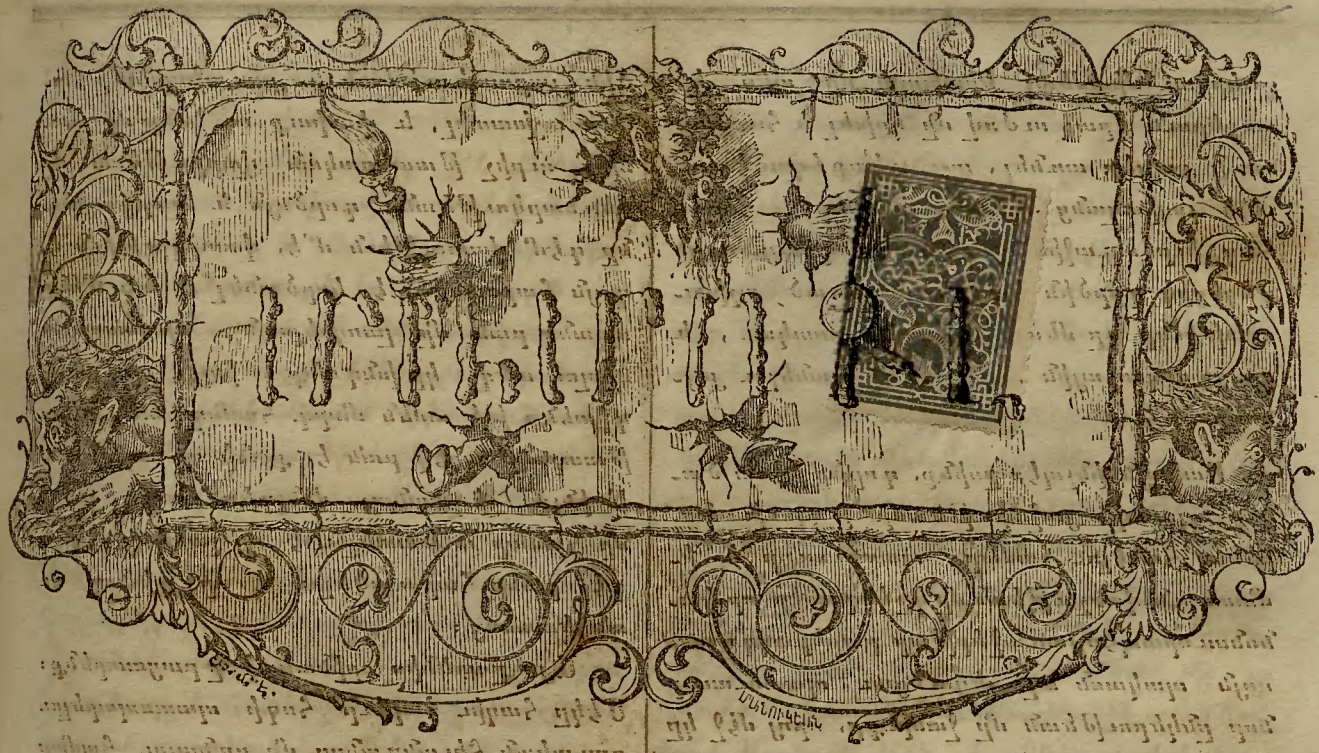

ԹԻՒ 323 Ի· ՏՄՐԻ ՇԲՋՄԲ ԺԱ· 1875 Ի ՀՈՒՏԵՄԲԵՐ ՇԱԲԱԹ·

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ

Օրերայի Հայկազեան խումբը Երեքշաբթի ցերեկոյ Բարձրագոյն վարժարանին մէջ Բանաստեղծութեան եւ դերասանութեան վերաբերեալ իր ընտրեալ ներկայացումներուն առաջինը տուաւ Վեհանարկիոյ Բէօսէ Բէհիա եւ Սալիմին Հայկեան անուն երեքմնեակին ակսելով։

Այս խումբը, ընչաքէս յոյսերով հանդերձ կամեցաւ անցեալ տարի կազմուիլ Գ. Ղուկասեանի եւ Գալֆայեանի ընկերակցութեամբ եւ անոնց ընդունելութենէն գոհացուցիչ ակնկալութիւն մը կարդալ թատերասէր հասարակութեան առջեւ նոյն խակ Սեպտեմբեր կոչնանէ, որմէ յետոյ օրերէ օրեր նեղութեան դիմելով դրամին ակզբնական եւ երկրորդ գոհունակութիւնը յոյսերնիս 250 անդամ Սալիմի ներկայացման, 8–10 տող տակ ալ վերջին Բէօսէի հանդէսները դիտելու վրայ հասարակութեան ջերմեռանդ խանդավառութեան ապացոյցներ էին։

Սա ևս չատացաւիք մէջ, մեր ազգային երեւելիներն ալ չէ գլացան առիթ առած պատուել յիշեալ հայրենի խումբն թատերական հանդէսներէն երկուքին ներկայ գտնուելով, որոց մէջ գլխաւորապէս կը տեսնուէին Բարձր. Աբրահամ վեհչայ, Վահէ. Սարգիս պէյ Պալեան, և Ճակոբ Էֆէնտի Կէօչէեան և այլք։

Սակայ հանդերձ այնպէս որ գիտեն այս տեսակ ձեռնարկու թեանց դժուարութիւնները, կը կարծենք հարկ ըլլալ մեզ դարձեալ հրապարակաւ յիշեցնել, որ մեր հասարակութիւնը առիթներ ծանրացնելով և գրամական մասին ալ օգնելով պէտքերը կրնայ առնել, և ասոնց պատճառաւ էր որ յիշեալ ձեռնարկութիւնը անցեալ տարի արգիլուեցաւ ընդունելութենէն։ Ասկայ և այնպէս

չը կրցաւ միամեայ երախայի մը պէս՝ իր ոտքերուն վրայ ուժով մը կոխել և հաստատուն քայլեր առնել, այլ պէտք եղած ժամանակին չափազանց զոհողութիւններով հազիւ հազ իբր առաջին չրջանն աւարտեց այն դեղեցիկ դործին համար տարուած աշխատութիւնը չը մեռցընելու նպատակաւ, և զայդ ապագային մէջ յառաջ տանելու յոյսով։

Սակայն ինչպէս ըսինք, դործը խիստ ծանրը ըլլալով, յամդուդիեանը ի դլուխ կարենալ հանելու համար, պատուաւոր և խմատուն վարչութեան մը կը կարօտէր, որ կանոնաւորապէս յառաջ երթար, բարեբադդաբար այն պահուն ալ լեցուեցաւ պատուաւոր նոր ընկերութեան մը չանիւքը, որոյ մէջ կը դանուի նաև Մեծ. Եղիազար Էֆէնտի Մելիքեան, որոյ ամէն ընտիր բարեմտութիւններովն հանդերձ, թատերասիրութեան մասին ալ ունեցած դդայուն սիրան ու հոդին խիստ չատերուն Արևելեան թատրոնի ծնունդէն և հաստատութենէն ի վեր ծանօթ է։

Ուստի և յիշեալ նոր վարչութիւնը այս անդամ թատերական հայադդի խմբին դլուխն անցնելովը, կարծեմք այլ և այլ և կատած մը չը մնար այն դործին յառաջ երթալու և թատերասէր ժողովուրդը կարենալ դոհացնելու մասին, քանի որ այն խումբը անանկ արթուն և աչալուչ սեպհականութեան մը տակ կը դանուի, և իւր մէջն ալ դանուած դերասաններն՝ Հայ դերասանաց ամէնէն վարպետն ու պատուաւորները կը համարուին, միատեղ ունենալով հետևրնին նաև Զուխաճեան մը և Ալեքսօթթօ մը, որոյ արհեստի մասին ունեցած հմտութիւնները դովելու պէտք չը կայ։

Թերևս ըսողներ դանուին թէ այս դործին յարատևութեան և յառաջացմանը համար աչխատիլ, և փափաք ու չանք մը տանիլն ուրիշ թատերական վարչութեան մը ձեռնարկութեանը. դործոյն և ղարդացմանը դէմ վատութիւն մ'է, վատակութիւն է, զայն հարուածել է, կործանել է, ևն։ Մենք ասանկ բան մը ընծիներուն, պատասխան տալու տեղ, կը խնդանք. ինչու որ սղէկ դիտենք թէ ամէն մարդ համդուցած է որ թատրոնը աղէկ բան է, քանի որ աղէկ բան է՝ ինչո՞ւ չի չատնայ, մինչդեռ աղէկ բանի մը համար աչխատելու է որ չատնայ, խակ դէշ բանը հարուածելու է որ քիչնայ ու անհետանայ։

Ա.յս ըսածնիս օրինակով մը բացատրենք։ Մէկը հազիւ հարիւր հոգի պատասխարելու բաւական հիւանդանոց մը բանալու համար էմիլեաշ մը ձեռք կը ձգէ, բայց անկէ աւելի մարդ ներս առնելու տեղը չը ներէր։ Երբ որոշեալ թիւը լեցուած տանեն, մեռնելու վիճակի մէջ մարդ մը դայ տէ ներս մտնել ուղէ նէ կրնա՞յ ալ առնել, հարկաւ ո՛չ։ Ուրեմն ինչո՞ւ մէկ ուրիշն ալ ուրիշ հիւանդանոց մը չը բանայ ուղած տանեն, նոյնպէս դպրոց չը բանայ ուղած տանեն, թատրոն չը բանայ, մինչդեռ տասնկ ձեռնարկութիւններ, քանի որ հասարակաց օդտակար բաներ են, էմիլեաշի տակ դնելէն անդամ մահացու մեղք է. սրսվհետև երկրի մը յառաջադիմութեանը մեծ արդելք է՝ դեղեցիկ դործերուն դաներէն դոցել է, մէկ լաւագոյն տասնկ ձեռնարկներուն դժուարութեան տակ ձդելով մեռցնել ըսել է։ Եւ այս տեսակ դործերն որքան չատնան՝ այնքան յառաջ կ'երթան, և որչափ քիչ ըլլան՝ այնքան կը յետադիմեն ու կ'ոչնչանան, ինչու որ դէմը +ծախք-բան չունեցող բան մը՝ ոչինչ է, ըսել կ'ուզենք թէ մրցման սկզբունքը զոր մարդ չը կրնար ուրանալ, պահելու համար, միւս

նոյն տեսակէ եղած ձեռնարկութիւններուն շռայնել նայելու է։

Աւելի ըսել չենք ուզեր թէ Օքերայի այս հայկական նոր խումբին այժմեան վիճակը կատարեալ և անթերի է, ընդհակառակն ամեն նոր գործ իր թերին կունենայ, նմանելուն պէս, այս ալ ունի հարկաւ, զոր շատ մը կրնայ ուղղել եթէ իրեն եղած անկեղծ և բարեկամական դիտողութեանցը լսել և զանոնք յարդել ուզէ։

Մարդ չը կրնար իր առջի ըրած մէկ գործը ամենայն կատարելութեամբն սկսիլ։ Անմահն Կիւթէնպէրկ անդամ, երբ մտիկ հրաշալի գործիքը հնարեց, շատ թերութիւններ ունէր, բայց քանի՛ որ տարածուեցաւ իր գիւտը և հետևողներ ունեցաւ, այնքան կատարելագործուեցաւ։ Ամեն բան աստիճանի է։

Ուստի և մենք ալ այս նպատակաւ հրաւէր կը կարդանք թատերասէր հասարակութեան, որ իր ներկայութիւններովն քաջալերէ յիշեալ հայազգի խումբը, որպէս զի ամենքնիս ալ ազգային մեջ փառք եւ պարծանք համարուող այս տեսակ ձեռնարկութեանց բազմանալն և զարդանալը տեսնելու բարեբաղդութիւնն ունենանք։

Մեծապատիւ Յակոբ աղա Մամիկոնեան մեկ օրինակ Մամուլ բարեհաճեցաւ նուիրել Թումդաբուի դրսի աղգային վարժարանին, որոյ համար մեր անկեղծ շնորհակալութիւնը պարտք կը համարինք յայտնել հրատարակաւ։

Պրուսայէն դրուած նամակի մը մեջ ուրախութեամբ կը կարդանք, տեղւոյն կուսակալ Վասեմ. Հիւսնի բաշայի յիշեալ պատուին բարեբաստութեանը համար բրած նորանոր բարեգործութիւնները, և ժողովրդին բարօրման ու հանգստութեանը մասին տարած ջանքերը, զոր յարդոյ նամակագիրը ամենայն մանրամասնութեամբը պատմելէն վերջը, կը յայտնէ թէ, Պրուսայի նման երեսելի դաստակ մ՚ալ այսպիսի ժիր և արթուն կուսակալի մը կը կարօտէր, որպէս զի ամեն կարգի ժողովուրդք ալ գոհ և հանգիստ օր անցընէին։

Ա.Հաւասիկ Վասեմ. Հիւսնի բաշայ, իւր այս գովելի գործերովը բարի օրինակ մը կրնայ հանդիսանալ բոլոր այն կուսակալներուն մօտ, որոնց վրայօք իրենց ժողովրդեան կոչմանէ չարունակ դանդաղ ու զատ ուրիշ բարի վկայութիւն մը չը լսուիր հակառակ վնտ. Սուլթանին բարի կամքը։ Ա.տոյգ մեկն է Տիարպէքիրի կուսակալութիւնը վարող Իսմայիլ բաշայ, որ վերջապէս ի շնորհս Մեծ Եպարքոս Մահմուտ Նէտիմ բաշայի արդարասիրութիւնը իւր պաշտօնէն հրաժարեցուելով կուսակալութեան աթոռը իրմէն առնելի արժանաւորի մը թողլու հարկադրուեցաւ,

ՄԱՏ ՄԸ ԿՈՒԶԷ

Ա.յո՛, մատ մը կ՚ուզէ մե՛ր ալ քաղաքակրթել աղգայ մտաւնալան, բայց այդ մեկ մտաին հեռատեսութիւնը՝ ամիլիանոսե՛ն ալ մեծ է եղեր մեղի համար, աղօթք ընենք որ մնասէ մը առնի հեռուն չենք դանուիր։

Պէշիկթաշի վարժարաններուն համար լսեցինք թէ արդի հոգաբարձութեանը չը նորհիւ շատ բարեկարգուեր է, թէ հոգաբարձութիւնը ամեն կիրակի օրեր վարժապետներուն հետ խորհրդի նստելով նորանոր բարեկարգութեան միջոցներ կը խորհի և

կը դարձաղրէ եղերն Սահակին այս ալ ճըլվա եղաւ։

Հազարաթուեան եւ վարժապետոյ վերջին որոշումներուն ի՛նչ ըլլալը չգիտեր դիտեր, բայց միայն լսեցինք որ այս երկուշաբթի օր չյիշեալ վարժարանին կառավարիչը չը անխնայ կերպով ազաքը ծեծելու առնէն, դուրսէն անցնող սահկի հաղջ մը չը դիմանալով ծեծին ձայնին, ելլելը կ՚ուզէ։

Ա՛րդեօք թէ այս կառավարիչ վարժապետին կրթելու եւ գրասիրասիրելու մէջ ատ դաստակերին ծայրն եղած ըլլալն է, որ ուշադրութիւն կ՚ընէ որ աշխարհիս երես բարբարոս ազգայ մէջէն անգամ վերցած է։

Ա՛րեւն թէ՛ Անգղիոյ մէջ մեկը անկարող ոտնքը իր էշ՚ուն անգամ գնելու ըլլայ նէ, տուգանք մը կը վճարէ, մինչդեռ հոս մեր վարժարանաց մէջէն այս անգթութիւնը եւ բռնաբարութիւնը տակաւին վերցած չէ։

Ես մենք կը կարծենք թէ այս ընթացքով, քաղաքակրթեալ ազգայ մեծանալուն մեռ մը ձգտած է։

ԹՈՒՂԹԵՐՈՒ ԿՈՏՐԵՑՈՒՄ

Առաջ ծայրը կարծենք վերջը մեղմ ալ դպաւ։

Երէկ Բօմհայեան խաղին առջեւէն անցած առեներս, մեր լաժանարպետներէն ոմանք մեզ պաշարելով հ՚ըսեն։

Մա՛մուլ, Մա՛մուլ, թուղթերը կնիկա, թուղթերը կոտրեցաւ,

— Փուլաս չեմ՚ն ան առնեք ի՛նչ ան.

— Բօմհայեա ալէ։

— Եյ ի՛նչ է եղելը։

— Ի՛նչ պիտի ըլլայ, չէ՚ս տեսնար կոր, Մուղթերը նէաւ, թուղթերը ամծոյաւ.

Եյ ի՛նչ ընեմ.

— Դուն ալ քու թուղթերդ պիտի իմանե՛ս, պիտի ամծոյանե՛ս, չե՛ նե՛ հի՛չ մեկեներս նալ քու թուղթդ բօմհայեան պիտ չեւ քեզմով չենք առներ, վրան չենք նայիր, ամէնքիս ալ խօսք մեկ ի՛ընենք չենք առներ, աս թուղթերուն ամծոյանալեանը դարձեալ մեկ Մամուլին 30 բարայ տալ ու կարդալը ջնջուելն չը հաւկնալ ըսել է։

— Ես բօմհայէ չեմ հասկնար, ամօթ չէ եաս, ես իմ թերթս պիտիմ.

— Իմիկնամի, լսատրնես պէ՛տ՚ուն խնդրէն չես ըներ կոր ա՛ն թերթիդ մէջ, չէ՛ նէ մի ֆրանսըզի թուղթ է քուկինդ.

— Չէ ֆրանսըզի չէ, Նեմսկի է.

— Օ՛, տահա՛ ազէկ ա՛, գըտրսէ նայինք, հիմայ ըսած ձեռանէներուս խբաթը գինէ կը հանեմք հա՛, պիտի ամծոյանե՛ս թուղթերդ.

— Ձանըմ ի՛նչ կըսեք կոր, մեր Մամուլը քուքօն չունի ոտ մեր երեխ, մեր իմ նէ, թղթամաճառս ծախօրը դէտ հիմայ մուրը անկէր երթաս լումը կը գօտաթ թէ, — Ի՛նչ գ՚ընեմ, նէ՛ նապաճադանէն, ատսկօ բահտա 2 կուրուշ ուտաէ գօյան — ; գո՛ւք ի՛նչ կ՚ըսեք կոր Աստուածնիդ ակնե՛ք նէ։

— Պաքտանա պիտնա, Մամուլ, բառ անդիէն գալով խօսքի մէջ նետուող կնոջ բայն ուրիշ մեկ բառ անդրադնելս ալ, պիտ էօյլէ ատսկօ մտսկօ պիւլմէ կիտ, ֆկյամբիր էնտիրճէնքսէն էնտիր, էօղտա կօնտէքտ պիտէ, ալրայըշ, պիւլմիշ օյտան։

— Ձանըմ պիտիմ կաղէթա 73 խմթիքըտը մը, էօղտա մը Շըլէնտըֆէր քհնտալ քի քօնտօխտա եկէ ախչխան չըդըտըն, հիչ կաղէթա ախտիրնիտ քօնտօխտաե պաքա՛ր մը

— Պա՛ք, տալ օյտան կ՚ենե, Լյտաիր, ֆօնտօյտը տիւչտիւ կիտալ, քենտիդ տէ դաղէթատըներն ֆկյամբը 30 վարտտան 20 վարտյա էնտիրտի, կէօղտէ՛ն մի վիտյա ատտամը պէօյէ օլմըտը։

— Իմիմանա՛լ, ասոր ծնունդն ասպրանթիկիեհեկ ապրիլ գազելմալըտան ալիպաղ դիսահեճեկ մալևամալը օլսաւզունաման, պեյելքի քէնոմ գիւմիւնճեկ պիր հիսաղ պաւլմուշ, ֆագալթ օ հիսաղա պէնիմ աքլըմ էրմէկ, նէ՞ կիւնահընը սաբլայըմ։

— Նէ՞ ասմէք, քէհաա ասէյո՞ւմ, հէվ-սահէ էնամէլի, վէսսէլամ։

— Անիմա իրա՛ւ է, Մամուլ, թուղթ չէ՞ մի, ան ալ իմնալու է։

— Ձա՛նըմ, պարապ խօսքեր պէտք չէ՛, անանկ է քօնօլիսը 60 պըչի եւած սանն, մինք ալ Մամուլը գահիր 100 փարայի ծախնինք։

— Օ՛ հալըմ սա էմնային նա՛, պիր ասֆիա պիմեմ նէ՛ խոխ հապընըշ ըսքն, գաղէթայը քաթարըրամ, սօնրա օ նաւռոզէի ապատապըմաս, կիւճակէտա Յ պըչ վէրիւլ պիր գանէ էլէ կէչիրէպիլըմիմ, պլանդ վէրէ քօնօլիսա 60 ա կիմիսին ասէ, կէնէ սէն օ մամուլ պէշ պըչա սամի, սանա քի՛մ պիր չէյ սէօյլէրսէ, օ վադըմ պիմէ հօլա։

— Բէհ էյի, պիր քաչ կիւն միւսա՛ասէ վէրին ասէ, պէնասէ պիր ալ ասիւնէյիմ, ըսհըվ, բաժնուէյանք։

Բաժնուէյանք սանա, քօնօլիսաճիի պէս մէղ ալ մլսամըսաքն առաւ թէ, ի՞նչ ապուր պիտի ուսանիք, քօնօլիսին էրեսը չը տեսած՝ ծաքն եկաւ մէղի ալ դուս։

Ուսաի և պլուխնիս ճամբեցինուս չսի մոտծելէն վերջը։ սա հետևեալ աղօթքին պատ ուրիշ ճար մը չը կրցինք գտնել, որ ամենուս ալ օգուտը հասնի։ Ամէն մարդ ամեն առն անձրևի համար հրապարակային աղօթքներ կը կատարէ, մինք ալ քօնօլիսի համար կատարինք նէ ի՞նչ վնաս ունի։ Ամիկայ ալ ընդհանուր ասլսրուխիւն մը եղած է։

Ո՛վ երկինք, դուն որ կարող ես ամէն բան ընելու, անձրև չեկած առնելը դադարը չըրցնելու, անձրև եկած առնէն ալ արեւերը ծագիլու, լսէ մեզասրիս ձայնը, ու սա քօնօլիսաներուն Թիւէն բռնածիդ պես մէկէն ի մէկ երկրէս երկինքին մէկ խոնը բարձրացուր, ու վախտուն հասնելով, բոլոր քօնօլիս ունեցողներուն երեսը լեղապտուր, սա վերը ու վար իջնելուն վերջը բերելով։ Հիչ որ չէ՞ նէ 50ին վրայ հանդչեցուր, որպէս զի նոյեան Մամուլը հօթասին տակը չերթայ, ինչու որ արդէն դադայէ կը նայի կոր, կամ չէ՞ նէ բոլորովին վերցուր սա թուղթերը որ առնէն ալ մէկ ձայնով աղաղակինք, ալ դուն դիտես, երկու բաւսայն մէկը տուր ասէ, որ ըլլայ նէ ըլլայ։ ամէն։

Ասյա աղօթքին վրայ խնայանք որ այսօր Լանտոյին ու Բարկին Թիւերը 2 բարայ վեր են եկեր, Աղօթքնիս քիչ մ'ալ երկնցնէինք նէ, ի՞նչ պիտի ըլլար արդեօք։ . . .

ՊՕՇ ՍՆՏՈՒԿԻՆ ՍՄՆՏՔՆԱՐԸ

Մարդուն մէկը, Մեծ Նոր խանի մէջ (անունները չըլլայ) ապրանքի մը վրայ երկու առնելիք առնելով, քանի կերթայ, աւօր վայ վաղ եւո-ւէն գաս ուրիշ բան մը չը կրնար առնել։

Անոյան օր ընդէն կերթայ ուզելու, դարձեալ չ-ընչ կը պատասխանեն ապրանքը։

— Շատ պէտք ունիմ, էֆէնտի, կը կրնէ մարդը, այսօր անպատճառ հարկ ընելիք տա առաքը։

— Զիկայ ըսինք նա՛, չիկայ, ուրիշ օր մը եկուր։

— Զեմ կրնար համբերել, խիստ պէտք ունիմ, հիչ ալ չէնէ մէկ ալճախիկ մը օգտուն ասոյիք։

— Ձանըմ չիկա՞յ, չես հաւատար, իշտէ չի կայ, (դրպանները դուրս քաշելով) կայնէ նայիմ, սանտըխքեարին հարցնեմ, վրան մէճիտիէ մը ունի նէ թող տայ։

Եւ իր դանձապահին դառնալով,

Պարոն Յակոբ, մէճիտիէ մը ունիս նէ, սըվոր առ՛ր տէ ճանըէ։

— Լֆէ՛նտի, կը պատասխանէ դանձապահը, ճշմարիտ որ վրաս քառասուն բարայ անդամ չիկայ։

— Տեսա՞ր, իշտէ ալէկ որ ականջովդ ալ լսեցիր չըլլալը, ա՛ն ալ վրան ատակ մը չունի՝ ես ալ իշտէ։

— Ան որ ատակ մը չունիս նէ, ինչո՞ւ համար ատանկ խօսակցութեան մէջդը բռնես անհարկ կուտաս կոր առնըչութիւ տէյլ։

ԳԱՂԱՓԱՆԻ ՄԸ ԿԱՅԾԵՐ

Ուսումնասէր և եռանդուն Ս. Տ. Սարգսեանց էֆէնտի, վերոյգրեալ մակագրով, դրքոյկ մը հրատարակած է, իւր ղեկավարն մտաց իբր բնատիպ նախընծայ պատկերը, ուր կը վայել տաղաչափական հանճարին հետ, նաև սրտի և դալափարաց աղնուութիւն մը։

Սոյն ընաիր աշխատութեան վրայ դալափար մը տալու համար, հարկ կը համարինք յիշեալ դրքոյկէն հետևեալ դողերիկ տողերն քաղելով մեր ընթերցողաց ներկայացնել։

ԵՈՐ ԽԱՉ

Անիրաւ ոսկին
Յաղթեց լուն խաչին,
Հին խաչ վայտէ էր,
Սրտի պարծանք էր,
Նոր խաչ ոսկի է,
Լոկ կուրծքի զարդ է։

Հին խաչ կրողները
Պատառանն ձորձով
Ընկերի համար
Ջոհաւաղ մարդիկներ
Էին անդադար,
Նոր խաչ կախողները
Իշխան սըրտեան
Մեծ մաս մարդասպան
Անասրբ մարդիկ են։
Քրիստոսի կապիկներ՝
Հռոմի պատկեր
Ոսկի խաչն ալ ծիծղով
Լուսային այս աշխարհք
Մարդկանց արհնով։

Հաւատացեալ Վէնետի,
Վարպետորդի Պիզանըքի
Ձեռքովն արդեօք
Որչափ խաչ-նշաններ
Բաժնուեցան մեր օրեր,
Անոնց որ լաւ խաբեցին,
Լաւ լրտեսեցին,
Լաւ սպաննեցին։
Մինչ այս խաչէն
Չէ՞ր վայլեր արդէն
Ծռանատոյց կուրծքին,
Խաչ՝ խաչին հակառակ
Խաչ՝ խաչին յաղթանակ,
Օ՜հ, Տէր Յիսուս
Խաչդ խարդախեցին
Կլպպանի մարդիկ։
Հին խաչ մի դիտնը
Ոսկի ականց հետ
Մանաւանդ սուրբ
Բնաւ դործ չունի,
Ան խաչ վրկու մեան

Բրիտանեայ տէրութեանց
Ձեռքն այժմ դարձեր
Խաչ ազատութեան,
Խաչ իշխանութեան,
Բազդի խաղերուն
Խաչ՝ վարձք յաղթութեան։

Եհ դէհ չէ,
Եթէ այսպէս երթայ
Տէր քեզ կրկին դառ
Հարկ կըլլայ,
Խաչդ առնել
Հետդ տանել,
Հերիք է հերիք
Խաչիդ անունով
Լեցուի այս աշխարհք
Ծանր ոճիրներով։

ԵՐԿՈՒ ՔՕՆՍՕԼԻՏԱՅԻՆԵՐ

— Նասը՛լ, սինեօր Մէչըդօֆ, մաղազա-յը թէրք խաելի պերի պարէ պիր իշ պուլա-պիլո՛ն մի.

— Խայըր ամա, պիր իշ տիւշնամիւմ, ծնա պաշլայաճաղըմ։

— Ֆեարըը պիր լո՛շ մի պարէ.

— Էվվէթ, սօղադլարտան սիկարա թօրլայըղ Փարիզէ կէօնտէրիճէ յիմ. չնամի օրտա պու իշլի էաէնըէր՝ կիւլ կիպի կէչինի-յօրլար-ըմըշ։

— Պունու սէն քիմնէ՞ն տույտուն.

— Ղաղէթալարտա օղուտում.

— Սախթէ չէյ.

— Մաթօրէյօ հէմ կիւնաէ օն ֆրանս-կա պիր չէյ տէմէյօրլար ըմըշ։

—Էյ չնամի սէ՛նաէ եաբաճադըն.

— Հէ՛ տէմիք նա,

— Էյ շա՛չըրըն, պէն օ իշլի սէնաէն էվ-վէլ սընատըմ ամմա։ պադարըմ քի այթը պօշ չըդը, չինքի Ստամպօլտաքի սիկա-րալարտա տա մէհմանէթ դալըտը, չնամի-քի սիկարալարըն ուճունտա եուվարլըք քնհամտան պաշդա քիմնէլէր եօդ։

— Հա՛յտէ ահէմի չայլաք սէնտէ, տուր պէն եարայըմ տէ սէնտէ կէ՛օրի վեր։

* * *

— Ծօ Օհան, սա ո՞ր տաճն դալ է խանումթ, տասանկ դոլծի օրտվ, ըտմուշան ըլլալը չէյտէ՞ս կոր,

— Վարպետ Ծովին վրայ տիւման կար. անոր համար։

— Կօնճ գլուխ, ան տատուանց էր, հիմայ սահաթը ումըն է,

— Ես ի՞նչ ընեմ, խայըխճին Ստամ պօլ պերեմ ըսեընիքէն՝ չհասակ մեզ ֆէհատ խանէ տարաւ։

ՀԱՅ ԹԵՐԹԵՐՈՒՆ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽԸ

Օրագրի դրամագլուխն է Ռուսինեան էֆէնտիի տաճնախօսութիւնը։

Լրագրոյ դրամագլուխը՝ Սիմճեօվիչի դա-տաստանը։

Մանղումէի դրամագլուխը՝ Ռուսիոյ Մշակ և Մեղու լրագրոց անուանելի լեզուը։

Մասիսի դրամագլուխը՝ ֆաթօլըճիի պէս տաւարական վաճառքներուն անցեալ տարուան գնոյ յարգը։

Փունճին դրամագլուխը՝ քաղաքական ժո-ղովոյ որոշումները։

Հայրենիքին դրամագլուխը՝ անձնական տկարութիւնը։

Աւետարերինը՝ Տիրոջը պատուիրանքները։

Մէճմուայինը՝ Աստուածային Մխաքանու-թիւնը։

Թատրանվենք հազար և մի առաւտուր-նվերը։

Մանուկներն ալ հազարամեկնեը։

Աղջկան մեկնելուն դրամագլուխը ցոյց տալէն յետոյ, պետ՝քնեին ալ յայտնել թոռան կը խոստանանք նեկայացնել։

ՓԱՐԱՆՍԶԶ ԹԷԱԹՐՕՍՈՒ

ՕՄՄԱՆԵԼԸ ՕՏԷՐԱ ԳՕՄԲԱՆՆԻԱՍԸ

Տ. ՀՈՒԽԱՃԵԱՆ ՎԷ Տ. ԳԱԼԷՄՃԵԱՆ

ՎԷ ՇԻՐԼԲԵԱՍԸ ԻՏԱԼԱՑԻՆՏԷ

1875 Հոկտ. 11 ՃՈՒՄԱՂԱՐԹԷԱՅ ասլշտաը 3 ա/

ՅԱՂԳ ԼՂ ԱՏԷ ՕԼԱՐԱԳ

ՔԷՕՍԷ ՔԷՀԵԱ

Մեծահռչակ Օրկեստր խոշոր փառքով

ԿԱՊԱԾ ԹԷ ՄՈՒՋԻԳԱ

Գ. ՌՇՏՈՒՆԻ Տ. ՀՈՒՀԱՃԵԱՆ

ՏՈՒԹԷՕՐ Մ. ՔԱՓԱՋԵԱՆ

Փարիզի Բժշկութեան վարժարանին մէջ իր ուսումնքը աւարտած և վկայականն ըստացած ի Պօլիս վերադարձած է. այժմ իւր բնակութիւնը Հասսուոսած է ի Գալաթիա։ Հայոց եկեղեցւոյ վարչ. թիւ 42 տունը, ուր պատրաստ է ամէն օր մինչև կէս օր, հիւանդ ընդունել, և երեքշաբթի օրերն ալ ձրի դարմանել։

ՓԱՐԻԶԻ ԳՐԵԱՆԳ

Փարիզ տալիսք հետևեալ վառտակամ ղրկերը այսուհետև պիտի վաճառուին կանխիկ և ժամն դնող Մեծ. Ուռուբէն էֆէնտի Նիւմուշկվրտանեանին սենեակն ի վաճառատեղը նման, թիւ 5 վարի յարկ։

Բառդերք Հայ—Ֆրանսերէն

Բառդերք Ֆրանսերէն—Տաճկերէն

Տեղեւոնաք պատակերազարդ աշխարհատարած

Աշրլենսարան պատակերազարդ։

Գեղագրութիւն Հայ և Ֆրանսերէն.

Ընթերցարան աշխարհատարած.

Պօղ և Վիրգինէ պատակերազարդ.

Դաշնակ Լամարթինի

Դասախրատակութիւն առջևանոց (Հայ—Ֆրանսերէն)

Տեղեանաք (Ֆրանսերէն—Հայերէն)

Դասախրատակութիւն աղջկոց

Առաջնորդ Անգլիայի և Հայ լեզուաց

Դրամաճառաց և բաղնիքի օրինակ ղեկոյ դպրատանց համար ո/ո 10 զեղչ ի վաճառ։

Մամլոյ խրատարհիւր շրջանը 52 օրինակ է։

Տարեդարձութեան տեղն է Պօլիս, Զինհիրլի խան վերի յարկ թիւ 18։

Դուրս երթալիք թիւերուն փոստայի ծախքը առնուին վրայ է։

Երջանին դինը դահեկան կանխիկ	60
Կիսաշրջանը » »	30
Մէկ թիւը վարայ	50
Փոստայման տուն է դահեկան	2

ՇԱՐԱԳԻՐ-ՏՆՕՐԷՆ

ԳԱԼՈՒՍԹ Ց. ՍՅԻՄԱՉԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ս. ՄԻՒՍԱՅԵԼԵԱՆ

ԳԱԼԱԹԻԱ ԲԱՐՇԱՒԱՊԷ ՐՈՒՉԱՄ ԹԻ 16